

АНАЛИЗ НА АГРАРНАТА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2016 Г.

Търговията с аграрни стоки заема съществен дял във външната търговия на България, като традиционно формира положително търговско салдо.

По предварителни данни на НСИ, обработени от МЗХГ, през 2016 г. относителният дял на аграрния сектор в общия износ, внос и стокообмен за страната бележи увеличение на годишна база, като достига съответно до 17,1%, 10,9% и 13,8%.

Таблица 1. Относителен дял на аграрните стоки във външната търговия на България през периода 2015 – 2016 г., хил. евро

Година	2015		Дял на аграрния сектор в %	2016		Дял на аграрния сектор в %
	Общо за страната	Аграрен сектор		Общо за страната	Аграрен сектор	
Износ, FOB	22 982 301	3 730 850	16,2	23 575 817	4 036 993	17,1
Внос, CIF	26 356 581	2 707 597	10,3	26 090 153	2 839 205	10,9
Стокообмен	49 338 882	6 438 447	13,1	49 665 970	6 876 198	13,8

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

1. Равнище и динамика на външната търговия с аграрни стоки през 2016 г.

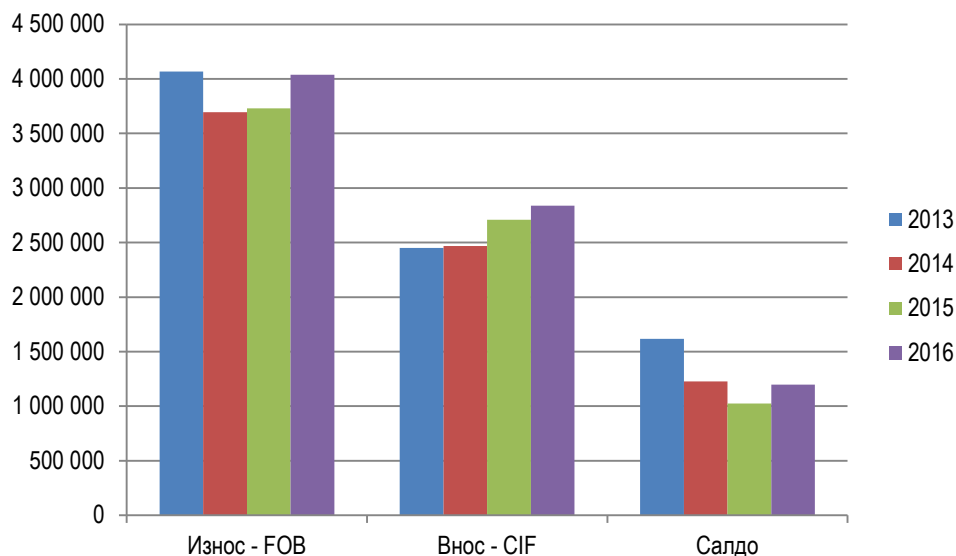
През 2016 г. аграрният стокообмен на България нараства с 6,8% спрямо предходната година, като се отчита увеличение както на износа, така и на вноса на селскостопански стоки - съответно с 8,2%, до 4 037 млн. евро и с 4,9%, до 2 839 млн. евро. В резултат от изпреварващия темп на увеличение при износа, положителното търговско салдо в аграрната търговия на страната бележи ръст от 17,1% на годишна база, достигайки 1 198 млн. евро.

Таблица 2. Външна търговия с аграрни стоки през периода 2013 – 2016 г., хил. евро

Година	2013	2014	2015	2016	Изменение 2016/2015	
					в стойност	в %
Износ - FOB	4 069 012	3 695 105	3 730 766	4 036 993	306 227	8,2
Внос - CIF	2 450 428	2 467 754	2 707 597	2 839 178	131 581	4,9
Салдо	1 618 584	1 227 351	1 023 169	1 197 815	174 646	17,1
Стокообмен	6 519 440	6 162 859	6 438 363	6 876 171	437 808	6,8

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

Фигура 1. Внос и износ на аграрни стоки през периода 2013 – 2016 г., хил.евро

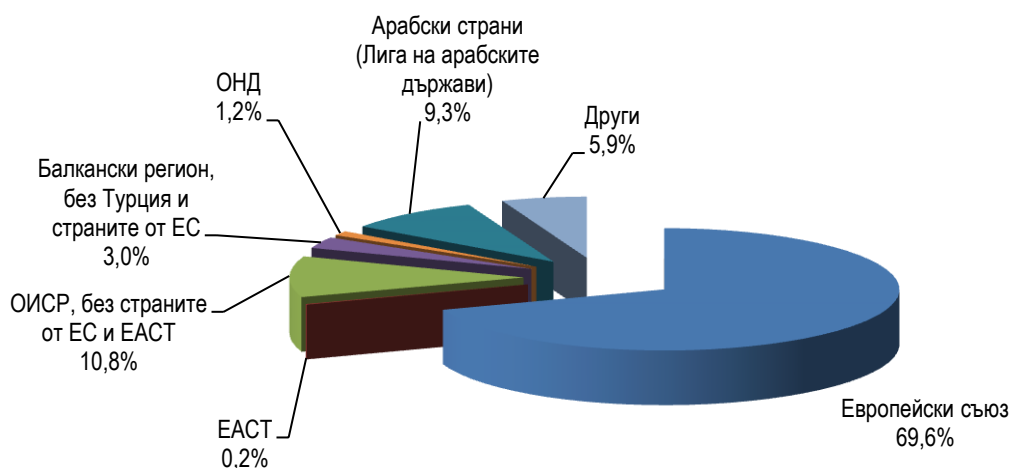

Източник: НСИ, предварителни данни за 2016 г.

2. Географско разпределение на външната търговия със селскостопански стоки

Основен партньор на България в търговията със селскостопански стоки са страните от Европейския съюз, което се обуславя от по-изгодните икономически условия при търговията на единния европейски пазар. През 2016 г. аграрният стокообмен с ЕС се повишава с 10,9% на годишна база, като Съюзът заема дял от 69,6% от общия аграрен износ и 79,2% от аграрния внос.

Фигура 2. Структура на аграрния износ на България по икономически общности през 2016 г.

Източник: НСИ, предварителни данни

При обмена на селскостопански стоки с трети страни като цяло се наблюдава лек спад спрямо 2015 г. – с 3%. Основен принос за това има намалението на стокообмена с Арабските страни

с 10,9%. От друга страна, увеличение на стокообмена се отчита при търговията със страните от Балканския регион – с 8%, ОИСР и ОНД - с по 3%.

Таблица 3. Внос и износ на селскостопански стоки по икономически общности, страни и региони през 2015 и 2016 г., млн. евро

Зони на търговия	2015					2016				
	Износ		Внос		Салдо	Износ		Внос		Салдо
	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро
Всички страни, в т.ч.:	3 731	100	2 708	100	1 023	4 037	100	2 839	100	1 198
Европейски съюз	2 416	64,8	2 142	87,5	274	2 809	69,6	2 248	79,2	561
ЕАСТ*	8	0,2	5	0,2	3	7	0,2	5	0,2	2
ОИСР**, без страните от ЕС и ЕАСТ	428	11,5	143	5,3	285	434	10,8	154	5,4	280
в т.ч. САЩ	71	1,9	18	0,7	53	66	1,6	21	0,7	45
Балкански регион, без Турция и страните от ЕС ***	125	3,4	99	3,7	26	122	3,0	120	4,2	2
ОНД	83	2,2	17	0,6	66	50	1,2	53	1,9	-3
в т.ч. Русия	61	1,6	5	0,2	56	38	0,9	10	0,4	28
Арабски страни (Лига на арабските държави)	416	11,1	16	0,6	400	375	9,3	10	0,4	365
Други	255	6,8	286	10,6	-31	240	5,9	249	8,8	-9

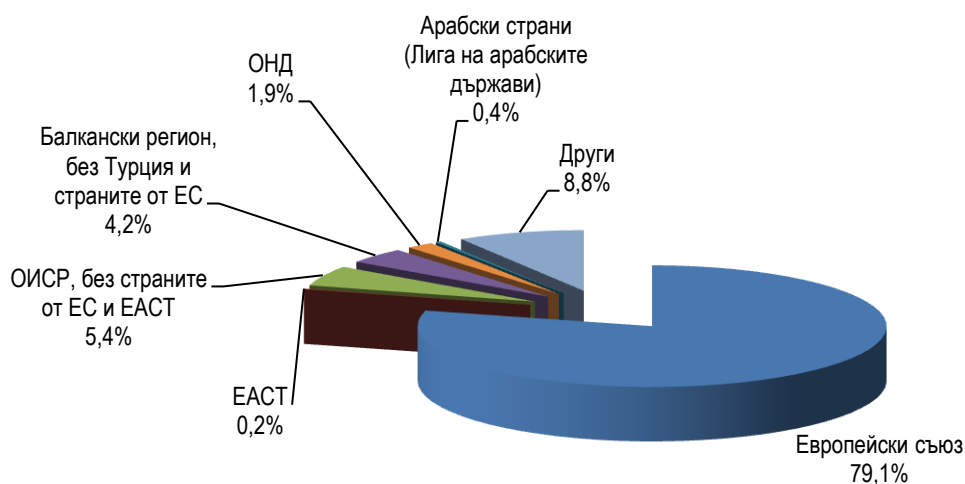
Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

*Включва: Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Швейцария

**Включва: Австралия, Канада, Нова Зеландия, САЩ, Турция, Япония, Република Корея, Мексико, Чили и Израел

***Включва: Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Сърбия, Черна гора и Косово

Фиг. 3. Структура на аграрния внос на България по икономически общности през 2016 г.

Източник: НСИ, предварителни данни

Търговия с ЕС

През 2016 г. ЕС остава основен партньор в аграрната търговия на България, формирайки 73,5% от общия обмен на селскостопански стоки на страната. По предварителни данни, през 2016 г. аграрният стокообмен със страните от ЕС е в размер на 5 057 млн. евро, с 498 млн. евро. или 10,9% над нивото от предходната година. Изпращанията от България нарастват с 16,3% на годишна база, а доставките от ЕС - с 4,9%. В резултат, положителното салдо в аграрната търговия с ЕС бележи двукратно увеличение спрямо 2015 г., достигайки 561 млн. евро.

Таблица 4. Търговия на България с аграрни стоки с държавите-членки на ЕС през 2015 и 2016 г.

Страна	2015					2016				
	Износ		Внос		Салдо	Износ		Внос		Салдо
	хил. евро	%	хил. евро	%	хил. евро	хил. евро	%	хил. евро	%	хил. евро
Общо	2 416 060	100	2 142 696	100	273 363	2 808 760	100	2 247 815	100	560 946
Австрия	33 958	1,4	53 149	2,5	-19 192	44 736	1,6	59 739	2,7	-15 003
Белгия	60 718	2,5	42 494	2,0	18 224	158 495	5,6	52 445	2,3	106 049
Германия	209 570	8,7	294 318	13,7	-84 748	272 602	9,7	301 732	13,4	-29 130
Гърция	496 285	20,5	302 546	14,1	193 738	564 707	20,1	327 200	14,6	237 507
Дания	12 035	0,5	20 886	1,0	-8 852	11 704	0,4	27 430	1,2	-15 726
Естония	757	0,0	1 740	0,1	-983	822	0,0	1 269	0,1	-447
Ирландия	3 442	0,1	13 936	0,7	-10 494	5 095	0,2	14 750	0,7	-9 655
Испания	225 351	9,3	113 714	5,3	111 637	260 313	9,3	129 044	5,7	131 269
Италия	185 357	7,7	121 668	5,7	63 689	242 888	8,6	144 912	6,4	97 975
Кипър	36 493	1,5	7 469	0,3	29 025	37 400	1,3	4 925	0,2	32 475
Латвия	2 817	0,1	3 159	0,1	-342	2 279	0,1	6 272	0,3	-3 993
Литва	9 126	0,4	9 768	0,5	-642	8 741	0,3	12 967	0,6	-4 226
Люксембург	72	0,0	518	0,0	-446	447	0,0	556	0,0	-109
Малта	2 936	0,1	270	0,0	2 666	1 502	0,1	1 393	0,1	109
Нидерландия	151 302	6,3	184 131	8,6	-32 829	153 267	5,5	178 027	7,9	-24 760
Обединено кралство	77 347	3,2	32 493	1,5	44 854	76 170	2,7	52 939	2,4	23 231
Полша	94 730	3,9	229 774	10,7	-135 044	89 490	3,2	235 113	10,5	-145 623
Португалия	50 716	2,1	3 970	0,2	46 746	48 172	1,7	3 886	0,2	44 286
Румъния	453 262	18,8	371 130	17,3	82 132	459 879	16,4	352 804	15,7	107 075
Словакия	15 727	0,7	28 788	1,3	-13 060	17 601	0,6	27 443	1,2	-9 843
Словения	5 243	0,2	6 356	0,3	-1 113	7 093	0,3	6 853	0,3	240
Унгария	27 808	1,2	100 116	4,7	-72 309	28 500	1,0	103 097	4,6	-74 597
Финландия	7 412	0,3	1 066	0,0	6 346	7 503	0,3	1 300	0,1	6 203
Франция	164 962	6,8	117 457	5,5	47 506	205 144	7,3	117 840	5,2	87 305
Хърватия	27 090	1,1	17 016	0,8	10 074	30 031	1,1	14 689	0,7	15 342
Чешка република	33 007	1,4	49 718	2,3	-16 710	35 215	1,3	53 675	2,4	-18 460
Швеция	28 536	1,2	15 045	0,7	13 491	38 966	1,4	15 516	0,7	23 450

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

Сред страните от ЕС, най-значителен обмен на селскостопански стоки през годината е осъществен с Гърция, Румъния, Германия, Испания, Италия, Нидерландия, Полша и Франция. Най-голям дял в стойностно изражение заемат изпращанията на аграрни стоки за Гърция – 20,1%, Румъния – 16,4%, Германия – 9,7%, Испания – 9,3% и Италия – 8,6%, докато водещи доставчици на селскостопански стоки от Съюза са Румъния – 15,7%, Гърция – 14,6%, Германия – 13,4% и Полша – 10,5%. Съседните Гърция и Румъния представляват общо около 33,7% от аграрния стокообмен на България с ЕС, като формират 36,5% от изпращанията и 30,3% от пристиганията на селскостопански стоки от ЕС.

Търговия със страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

По предварителни данни, през 2016 г. износът на селскостопански стоки от България за страните от ОИСР, без страните от ЕС и ЕАСТ, представлява 10,8% от общия аграрен износ, а вносът от тях – 5,4% от общия. Положителното салдо в аграрната търговия на България с тези страни се свива с 1,8% спрямо предходната 2015 г., до 280 млн. евро, поради изпреварващ темп на увеличение на вноса (със 7,7%) спрямо този при българския износ (с 1,4%).

Търговия с Балкански страни

Страните от балканския регион запазват своето значение в аграрната търговия на България, което е продиктувано от тяхната териториална близост.

Таблица 5. Търговия с аграрни стоки със страните от балканския регион през 2015 и 2016 г., хил. евро

Страна	2015			2016		
	Износ	Внос	Салдо	Износ	Внос	Салдо
Албания	10 816	5 725	5 091	8 232	5 764	2 468
Босна и Херцеговина	12 443	347	12 096	11 470	1 367	10 103
Гърция	496 285	302 546	193 738	564 707	327 200	237 507
Косово	12 271	696	11 575	9 830	884	8 946
Македония	49 369	26 333	23 036	56 365	28 642	27 722
Румъния	453 262	371 130	82 132	459 879	352 804	107 075
Словения	5 243	6 356	-1 113	7 093	6 853	240
Сърбия	32 851	65 812	-32 961	29 873	83 256	-53 383
Турция	266 241	102 444	163 798	251 048	109 494	141 554
Хърватия	27 090	17 016	10 074	30 031	14 689	15 342
Черна гора	7 607	0	7 607	6 559	166	6 393
Общо	1 373 479	898 405	475 074	1 435 086	931 119	503 967

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

През 2016 г. обменът на селскостопански стоки с Балканските страни (включително тези от ЕС и Турция) достига 2 366,2 млн. евро - с 4,2% повече спрямо предходната година, в резултат от нарастване както на българския износ, така и на вноса. Положителното търговско салдо за България в аграрната търговия с тези страни бележи ръст от 6,1% на годишна база, до 504 млн. евро.

Основни партньори в аграрната търговия на България сред балканските страни са съседните Гърция, Турция и Румъния, като и при трите износът от България надхвърля съществено вноса от съответната страна. Отрицателно търговско салдо е отчетено единствено при търговията със Сърбия.

Търговия със страните от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ)

През 2016 г. търговията със селскостопански стоки между България и страните от Европейската асоциация за свободна търговия възлиза на 12,5 млн. евро. Това е с 3,1% под нивото от предходната година, в резултат от намаление на българския износ със 7,3%, докато при вноса се отчита увеличение с 4%. Така, положително търговско салдо за България се свива до 2,4 млн. евро – с 54,7% по-малко спрямо 2015 г. Основни партньори от ЕАСТ и през 2016 г. остават Норвегия и Швейцария.

Таблица 6. Търговия с аграрни стоки със страните от ЕАСТ през 2015 и 2016 г., хил. евро

Страна	2015			2016		
	Износ	Внос	Салдо	Износ	Внос	Салдо
Норвегия	4 961	1 979	2 982	5 333	1 531	3 802
Швейцария	3 079	2 586	2 613	2 101	2 526	-425
Исландия	16	306	-290	34	1 007	-973
Лихтенщайн	0	0	0	0	0	0
Общо	8 056	4 871	5 305	7 468	5 064	2 404

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

Търговия със страните от Общността на независимите държави (ОНД)

Обменът на селскостопански стоки с държавите от ОНД през 2016 г. нараства с 3,0% на годишна база, достигайки 103 млн. евро. Аграрният внос от ОНД се увеличава три пъти спрямо предходната година, докато българският износ намалява с 39,8%. Това води до формиране на отрицателно салдо за България при търговията със селскостопански стоки с тези страни през 2016 г., възлизащо на 3 млн. евро.

Търговия с Арабските страни (Лига на арабските държави)

Търговията със селскостопански стоки между България и Арабските държави се състои главно в износ от България. През 2016 г. аграрният стокообмен с тези държави възлиза на 385 млн. евро - с 10,9% по-малко в сравнение с предходната година, основно поради намаление на

българския износ. Така, традиционно положителното търговско салдо за България се свива с 8,8% спрямо 2015 г., до 365 млн. евро.

3. Структура на износа и вноса по групи стоки

Износ

През 2016 г. основните групи стоки, които формират структурата на аграрния износ по раздели на Общата митническата тарифа са:

Раздел I - Живи животни и продукти от животински произход

През 2016 г. износът на живи животни и продукти от животински произход представлява 10,5% от общия износ на селскостопански стоки. По този раздел, с най-голям относителен дял от общия аграрен износ са групите меса и карантии – 4,5% и мляко и млечни продукти – 4,2%.

Формираното търговско салдо при търговията с живи животни и продукти от животински произход през 2016 г. е отрицателно, в размер на 230 млн. евро.

Раздел II - Растения и продукти от растителен произход

Износът на растения и продукти от растителен произход през 2016 г. нараства с 15,4% спрямо предходната година, до 2 006,2 млн. евро, заемайки най-голям относителен дял от общия аграрен износ за годината – 49,7%. Най-голям е износът на житни растения (пшеница, ечемик, царевица), който представлява 24,9% от общия аграрен износ, следван от този на маслодайните семена и плодове с 16,4%.

Формираното положително търговско салдо по Раздел II за 2016 г. възлиза на 1 294,4 млн. евро, с 21,1% над нивото от 2015 г.

Раздел III - Мазнини и масла от животински и растителен произход

Износът на мазнини и масла от животински и растителен произход представлява 6,3% от общия износ на селскостопански стоки през 2016 г. В сравнение с предходната година се отчита увеличение на износа по този раздел с 2,4%, до 252,3 млн. евро.

Положителното търговско салдо по този раздел нараства със 7,5% спрямо 2015 г., достигайки 143,1 млн. евро.

Раздел IV - Продукти на хранителната промишленост, безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет, тютюни и обработени заместители на тютюна

През 2016 г. износът на преработени продукти остава без съществена промяна на годишна база, възлизайки на 1 355,8 млн. евро или 33,6% от общия селскостопански износ. Сред продуктите групи, включени в този раздел, с най-голям относителен дял от общия селскостопански

износ е експортът на тютюн и обработени заместители на тютюна – 7,7%, следван от този на хранителни продукти, получени на базата на житни растения, брашна, скорбяла, нишесте или мляко – 5,3%, остатъци и отпадъци от хранителната промишленост; приготвени храни за животни – 4,7%, какао и продукти от какао – 3,9% и др.

За разлика от предходната година, през 2016 г. се формира отрицателно салдо при търговията с продукти от раздел IV, в размер на 9,7 млн. евро.

Внос

Раздел I - Живи животни и продукти от животински произход

Вносът на живи животни и продукти от животински произход през 2016 г. представлява 23% от общия аграрен внос. По този раздел, с най-голям относителен дял от общия внос на селскостопански стоки са месата и карантите, годни за консумация – 12%, следвани от мляко и млечни продукти – 7,1% и риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни – 2,6%. Спрямо предходната година се регистрира увеличение с 1,3% в стойностното изражение на вноса по Раздел I, най-значително при риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни – с 5,1%. Същевременно, при доставките на меса и карантите, годни за консумация се отчита намаление с 0,5%.

Раздел II - Растения и продукти от растителен произход

През 2016 г. вносът на растения и продукти от растителен произход нараства с 6,2% на годишна база, до 711,8 млн. евро, което представлява 25,1% от общия аграрен внос. Най-голям относителен дял в структурата на аграрния внос сред продуктите от Раздел II заемат групите маслодайни семена и плодове; разни видове семена, семена за посев и плодове; индустриални или медицински растения; слама и фуражи – 5,8%, плодове, годни за консумация; цитрусови или пъпешови кори – 5,5%; зеленчуци, растения, корени и грудки, годни за консумация – 4,7% и кафе, чай, мате и подправки – 4,5%.

Раздел III - Мазнини и масла от животински и растителен произход

През 2016 г. вносът на мазнини и масла от животински произход възлиза на 109,2 млн. евро – с 3,5% по-малко в сравнение с предходната година.

Раздел IV - Продукти на хранителната промишленост, безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет, тютюни и обработени заместители на тютюна

Вносът на преработени продукти по Раздел IV заема най-голям относителен дял в структурата на общия аграрен внос на страната през 2016 г. – 48,1%, възлизайки на 1 365,5 млн. евро. Сред продуктите групи, включени в този раздел, с най-голям дял от общия аграрен внос са безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет – 8%, следвани от какао и продукти от какао – 7,3%,

тютюни и обработени заместители на тютюн – 6,5%. Спрямо предходната година, стойността на вноса по Раздел IV бележи увеличение с 6,7%, най-значително при разни видове хранителни продукти (със 17,7%) и при захар и захарни изделия (с 13,4%).

Таблица 7. Внос и износ на селскостопански и преработени стоки през 2015 и 2016 г.

Код	Раздели и страни	ИЗНОС-FOB					ВНОС-CIF					САЛДО 2015	САЛДО 2016
		2015		2016		2016/2015	2015		2016		2016/2015		
		хил. евро.	дял от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дял от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро.	дял от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дял от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро	хил. евро
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	ОБЩО:	22 982 301		23 575 817		2,6	26 356 581		26 090 153		-1,0	-3 374 280	-2 514 336
	в това число аграрни стоки:	3 730 850	100,0	4 036 993	100,0	8,2	2 707 597	100,0	2 839 205	100,0	4,9	1 023 253	1 197 788
	РАЗДЕЛ I	390 161	10,5	422 631	10,5	8,3	644 307	23,8	652 676	23,0	1,3	-254 146	-230 045
1	Живи животни	23 552	0,6	39 755	1,0	68,8	23 989	0,9	23 499	0,8	-2,0	-436	16 256
2	Меса и карантии, годни за консумация	150 544	4,0	180 013	4,5	19,6	341 138	12,6	339 393	12,0	-0,5	-190 594	-159 380
3	Риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни	25 144	0,7	27 741	0,7	10,3	71 450	2,6	75 084	2,6	5,1	-46 306	-47 343
4	Мляко и млечни продукти; птичи яйца; естествен мед; продукти от животински произход, годни за консумация, неупоменати, нито включени другаде	184 880	5,0	168 489	4,2	-8,9	194 871	7,2	201 501	7,1	3,4	-9 991	-33 012
5	Други продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде	6 040	0,2	6 632	0,2	9,8	12 859	0,5	13 199	0,5	2,6	-6 819	-6 566
	РАЗДЕЛ II	1 739 205	46,6	2 006 201	49,7	15,4	670 421	24,8	711 792	25,1	6,2	1 068 784	1 294 409
6	Живи растения и цветарски продукти	6 758	0,2	9 948	0,2	47,2	18 848	0,7	24 600	0,9	30,5	-12 091	-14 653
7	Зеленчуци, растения, корени и грудки, годни за консумация	70 656	1,9	85 693	2,1	21,3	127 719	4,7	133 699	4,7	4,7	-57 063	-48 006
8	Плодове, годни за консумация; цитрусови или пъпешови кори	100 495	2,7	101 232	2,5	0,7	132 790	4,9	156 503	5,5	17,9	-32 295	-55 271
9	Кафе, чай, мате и подправки	85 755	2,3	94 946	2,4	10,7	126 441	4,7	126 355	4,5	-0,1	-40 686	-31 409
10	Житни растения	883 051	23,7	1 005 246	24,9	13,8	69 984	2,6	62 562	2,2	-10,6	813 067	942 683
11	Мелничарски продукти; малц; скорбяла и нишесте; инулин; пшеничен глутен	41 015	1,1	42 575	1,1	3,8	34 391	1,3	34 288	1,2	-0,3	6 624	8 287
12	Маслодайни семена и плодове; разни видове семена, семена за посев и плодове; индустриални или медицински растения; слама и фуражи	547 927	14,7	663 734	16,4	21,1	149 716	5,5	164 634	5,8	10,0	398 211	499 100
13	Естествени лакове, клейове, смоли и други растителни сокове и екстракти	2 676	0,1	2 245	0,1	-16,1	9 816	0,4	8 413	0,3	-14,3	-7 141	-6 168
14	Материали за сплитане и други продукти от растителен произход, неупоменати, нито включени другаде	872	0,0	583	0,0	-33,1	715	0,0	738	0,0	3,2	157	-154

Код	Раздели и страни	ИЗНОС-FOB					ВНОС-CIF					САЛДО 2015	САЛДО 2016
		2015		2016		2016/2015	2015		2016		2016/2015		
		хил. евро.	дял от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дял от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро.	дял от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дял от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро	хил. евро
	РАЗДЕЛ III	246 312	6,6	252 330	6,3	2,4	113 184	4,2	109 225	3,8	-3,5	133 127	143 104
15	Мазнини и масла от животински или растителен произход; продукти от тяхното разпадане; обработени мазнини за хранителни цели; въсъци от животински или растителен произход	246 312	6,6	252 330	6,3	2,4	113 184	4,2	109 225	3,8	-3,5	133 127	143 104
	РАЗДЕЛ IV	1 355 175	36,3	1 355 834	33,6	0,0	1 279 686	47,3	1 365 513	48,1	6,7	75 489	-9 680
16	Продукти от месо, риби или ракообразни, мекотели или други водни безгръбначни	51 447	1,4	68 235	1,7	32,6	44 675	1,6	47 698	1,7	6,8	6 772	20 537
17	Захар и захарни изделия	79 563	2,1	85 404	2,1	7,3	130 055	4,8	147 483	5,2	13,4	-50 492	-62 079
18	Какао и продукти от какао	147 842	4,0	155 861	3,9	5,4	205 355	7,6	206 958	7,3	0,8	-57 513	-51 097
19	Хранителни продукти, приготвени на базата на житни растения, брашна, скорбяла, нишесте или мляко; тестени сладкарски изделия	207 096	5,6	214 222	5,3	3,4	116 414	4,3	130 176	4,6	11,8	90 682	84 046
20	Хранителни продукти от зеленчуци, плодове или други части от растения	119 151	3,2	124 309	3,1	4,3	122 387	4,5	119 987	4,2	-2,0	-3 237	4 322
21	Разни видове хранителни продукти	94 134	2,5	82 041	2,0	-12,8	148 654	5,5	174 938	6,2	17,7	-54 521	-92 897
22	Безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет	118 671	3,2	123 073	3,0	3,7	208 914	7,7	227 817	8,0	9,0	-90 243	-104 743
23	Остатъци и отпадъци от хранителната промишленост; приготвени храни за животни	205 492	5,5	190 293	4,7	-7,4	125 458	4,6	127 070	4,5	1,3	80 033	63 222
24	Тютюн и обработени заместители на тютюна	331 780	8,9	312 396	7,7	-5,8	177 773	6,6	183 385	6,5	3,2	154 007	129 011

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.

През 2016 г. водещо място в аграрния износ на страната заемат следните продукти:

Таблица 8. Водещи селскостопански стоки в износа на България през 2016 г.

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (евро)	Относителен дял от общия аграрен износ в %
Пшеница и смес от пшеница и ръж	4 414 160	693 773 454	17,2
Семена от слънчоглед, дори натрошени	688 018	370 179 099	9,2
Семена от репица или рапица, дори натрошени	574 259	219 037 579	5,4
Царевица	1 319 047	218 034 175	5,4
Слънчогледово, шафраново или памучно масло и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени	253 101	195 533 640	4,8
Хлебарски, тестени сладкарски или бисквитни продукти, дори с прибавка на какао	82 131	187 636 320	4,6

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (евро)	Относителен дял от общия аграрен износ в %
Сурови или необработени тютюни; отпадъци от тютюн	40 691	166 073 101	4,1
Меса и карантии, годни за консумация, от домашни птици от № 0105, пресни, охладени или замразени	40 955	149 625 548	3,7
Пури (включително тези с отрязани краища), пурети и цигари от тютюн или от заместители на тютюна	12 826	141 370 205	3,5
Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао	27 116	103 589 362	2,6
Препарати от видовете, използвани за храна на животни	93 692	85 702 956	2,1
Сирена и извара	25 308	84 648 767	2,1
Кафе и заместители на кафе, съдържащи кафе, независимо от съотношението в сместа	17 107	75 526 039	1,9
Плодове, черупкови плодове и други части от растения, годни за консумация, приготвени или консервирани, със или без прибавка на захар или други подсладителни или алкохол (с изключение на приготвени или консервирани с оцет или оцетна киселина, консервирани със захар - изцедени, захаросани или кристализирани, както и конфитюри, желета, мармелади, пюрета и каши, приготвени чрез варене)	35 862	67 152 664	1,7
Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде	20 956	63 335 645	1,6

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016г.

Водещи селскостопански стоки при вноса в България през 2016 г. са:

Таблица 9. Водещи селскостопански стоки при вноса в България през 2016 г.

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (евро)	Относителен дял от общия аграрен внос в %
Меса от животни от рода на свинете, пресни, охладени или замразени	106 801	172 982 827	6,1
Захар от захарна тръстика или от цвекло и химически чиста захароза, в твърдо състояние	224 797	112 484 532	4,0
Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао	28 398	109 871 585	3,9
Кафе, дори печено или декофеинизирано; черупки и люспи от кафе; заместители на кафе, съдържащи кафе, независимо от съотношението в сместа	38 863	106 463 136	3,7
Семена от слънчоглед, дори натрошени	147 005	96 795 409	3,4
Меса и карантии, годни за консумация, от домашни птици от позиция 0105, пресни, охладени или замразени	102 210	93 766 444	3,3
Пури (включително тези с отрязани краища), пурети и цигари от тютюн или от заместители на тютюна	9 850	91 796 903	3,2
Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде	24 789	91 744 324	3,2
Етилов алкохол, неденатуриран, с алкохолно съдържание по обем под 80 % vol; дестилати, ликьори и други спиртни напитки (с изключение на алкохолни препарати за производство на напитки)	18 158	90 175 538	3,2

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (евро)	Относителен дял от общия аграрен внос в %
Хлебарски, тестени сладкарски или бисквитни продукти, дори с прибавка на какао, нафора, празни капсули от тесто за медикаменти, тесто за запечатване, сухи тестени листа от брашно, скорбяла или нишесте и подобни продукти	38 063	85 043 068	3,0
Сурови или необработени тютюни; отпадъци от тютюн	21 858	84 852 896	3,0
Сирена и извара	24 495	68 900 174	2,4
Води, включително минералните води и газирани води, подсладени със захар или други подсладителни или ароматизирани, и други безалкохолни напитки (с изключение на плодови и зеленчукови сокове, както и мляко)	113 492	67 526 761	2,4
Препарати от видовете, използвани за храна на животни	60 526	63 112 329	2,2
Какаова маса, дори обезмаслена	20 661	58 179 586	2,0

Източник: данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2016 г.